

Ahir 26 de març 2015, va tenir lloc la reunió del Consell Interterritorial en què estava previst que s'aprovés, com així va ser, el "PROJECTE DE REAL DECRET pel qual es regula la **indicació, ús i autorització de dispensació de medicaments i productes sanitaris d'ús humà per part dels infermers.**

"Per aquest motiu, el Coiba va convocar una reunió professional la finalitat de la qual va ser l'elaboració d'un document de consens i posicionament dels professionals d'infermeria de les Illes Balears.

A la reunió, que va tenir lloc el 2015.03.24, van estar presents representants de les Societats Científiques Infermeres, de la Facultat d'Infermeria de la UIB i de les direccions d'infermeria de centres públics i privats. També van estar presents el director general de l'Ib-Salut i el director general de RRHH, representant al conseller de Sanitat, que és membre del Consell Interterritorial. Al seu torn, el Subdirector d'Infermeria de l'Ib-salut, va delegar en el director Assistencial.

La Presidenta del Coiba va exposar als presents els arguments en contra del mencionat Real Decret que obliga les infermeres a tornar a acreditar-se en idèntiques competències a les que varen adquirir en la seva formació acadèmica.

Tots els presents van estar d'acord que les competències que el **Consell General d'Infermeria i el SATSE volen que acreditem, mitjançant una formació de 6 crèdits ECTS per a les infermeres generalistes i 12 crèdits ECTS,** per a les especialistes, no només formen part, des de sempre, de la pràctica clínica quotidiana de les infermeres, sinó que són **idèntiques en temps i contingut a les que ja ens han estat acreditades** en la nostra formació universitària.

Per això, van sol·licitar al conseller de Sanitat que donés trasllat del consens professional i transmetés, de part dels professionals d'infermeria de les Illes Balears, que ens oposem a malgastar recursos en exigències que no beneficien ni a les infermeres, ni als ciutadans als quals atenen, i que suposen un tracte discriminatori i humiliant.

Que cap altra professió ha hagut d'acreditar dues vegades les mateixes competències i a cap s'obliga a fer constar quin protocol ha seguit quan fa servir, indica o autoritza un material o medicament.

Per això, sol·licitem que, abans de ser refosa, la **Llei 29/2006, de garanties i ús racional dels medicaments i productes sanitaris**, inclogui el **reconeixement de les competències de les infermeres en l'ús, indicació i autorització de fàrmacs i material sanitari vinculats a les cures d'infermeria**, això inclou, no només els fàrmacs i material sanitari de lliure dispensació, sinó també els fàrmacs prescrits per un metge i que la infermera hagi de fer servir, indicar o autoritzar en la cura del pacient.

A continuació, presentem l'argumentari desenvolupat per la representant del Coiba i amb el qual van estar de acord totes les parts.

Preguem la seva lectura i difusió i estem a la seva disposició per a qualsevol dubte o aclariment.

Document de consens professional en relació amb les competències infermeres en l'ús, indicació i autorització de material sanitari i medicaments vinculats a les cures infermeres

El proper 26 de març tindrà lloc la reunió del Consell Interterritorial en la qual, entre d'altres, es tractaran els següents punts:

5. Projecte de Reial Decret Legislatiu pel qual s'aprova el **Text refós de la Llei 29/2006, de garanties i ús racional dels medicaments i productes sanitaris.**

7. **PROJECTE DE REAL DECRET, ... / ... de ..., pel qual es regula la indicació, ús i autorització de dispensació de medicaments i productes sanitaris d'ús humà per part dels infermers.**

En relació amb el **PROJECTE DE REAL DECRET, ... / ... de ..., pel qual es regula la indicació, ús i autorització de dispensació de medicaments i productes sanitaris d'ús humà per part dels infermers.** En ell s'indica que

*El text modificat de l'article 77.1, (de la **Llei29/2006**) en el seu segon paràgraf, confereix als infermers la facultat per, de forma autònoma, **indicar, usar i autoritzar la dispensació de tots aquells medicaments no subjectes a prescripció mèdica i els***

productes sanitaris, mitjançant la corresponent ordre de dispensació.

*Així mateix, i d'acord amb **el que estableix la disposició addicional dotzena** de la precitada norma, **correspon al Govern la tasca de fixar, amb la participació de les organitzacions col·legials d'infermers i de metges, els criteris generals, requisits específics i procediments per a l'acreditació dels infermers**, com a requisit previ i necessari per poder indicar, usar i autoritzar la dispensació de medicaments i productes sanitaris. En aquest sentit, s'incorporen com a annex a la norma les bases del sistema d'acreditació d'infermers per a la indicació, ús i autorització de dispensació de medicaments i productes sanitaris.*

En l'article 3, punt 2, s'indica que:

*2. Per al desenvolupament de les actuacions referides en els articles 2(**Indicació, ús i autorització de dispensació de medicaments no subjectes a prescripció mèdica i productes sanitaris.**) I 3(**Medicaments d'ús humà subjectes a prescripció mèdica**), tant l'infermer responsable de cures **generals**, com l'infermer responsable de cures **especialitzats** hauran de ser **titulars de la corresponent acreditació emesa per la Direcció General d'Ordenació Professional del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat d'acord amb el que estableix aquest Reial decret.***

En l'article 5- Ordre de dispensació , punt 2, s'indica:

*2. Quan per mitjà de l'ordre de dispensació s'indiqui, utilitzeu o autoritzi pel professional infermer acreditat, la dispensació de **medicaments subjectes a prescripció mèdica**, aquell ha d'incloure en l'ordre de dispensació, entre els seus dades d'identificació, **la seva***

condició d'acreditat, així com el corresponent a la guia o protocol en què es fonamenta.

Per obtenir aquesta acreditació, l'article 9 indica:

*a) Estar en possessió del títol de Graduat en Infermeria, o equivalent, d'acord amb el que preveu la **disposició transitòria única, apartat 3**, d'aquest Reial decret, o del títol d'Infermer Especialista, a què es refereix el Reial decret 450/2005, de 22 d'abril, sobre especialitats d'infermeria.*

*b) I, a més, haver adquirit les competències necessàries segons el que preveu el **annex I** d'aquest Reial decret.*

L'Annex 1 indica el següent:

2.- Competències que han de tenir els infermers acreditats.

2.1 En l'àmbit de les cures generals.

- Conèixer els diferents grups de fàrmacs, els principis de la seva indicació, ús i autorització, i els mecanismes d'acció dels mateixos.*
- Conèixer la indicació i l'ús de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria.*
- Indicació i ús dels medicaments, avaluant els beneficis esperats i els riscos associats i / o efectes derivats de la seva administració i consum.*
- Aplicar les tecnologies i sistemes d'informació i comunicació de les cures de salut.*

2.2 En l'àmbit de les cures especialitzats.

- *Conèixer els principis de la indicació, ús i autorització dels diferents medicaments i productes sanitaris en l'àmbit de les cures especialitzats.*
- *Conèixer els diferents grups de fàrmacs, els principis de la seva autorització, ús i indicació, i els mecanismes d'acció dels mateixos, en l'àmbit de les cures especialitzats.*
- *Utilització dels medicaments, avaluant els beneficis esperats i els riscos associats i / o efectes derivats de la seva administració i consum, en l'àmbit de les cures especialitzats.*
- *Aplicar les tecnologies i sistemes d'informació i comunicació de les cures de salut.*

Per això s'estableix un **programa formatiu**

- a) En l'àmbit de les **cures generals: 6 crèdits ECTS**, equivalents a 150-180 hores.*
- b) En l'àmbit de les cures especialitzats. **6 crèdits ECTS** equivalents a 150 -180 hores, **un cop superats o reconeguts els crèdits que preveu l'apartat anterior per a l'àmbit de les cures generals.***

Respecte d'això cal dir:

- **ACREDITACIÓ:** Les competències que es pretén acreditar **NO** són noves per a les infermeres, ja que no només des de sempre el ús i indicació de medicaments i productes sanitaris ha format part del seu patrimoni i de la seva pràctica clínica quotidiana, sinó que han estat

➤ acreditades en la seva formació universitària, com es demostra a continuació.

- L'Ordre **CIN /2134/2008**, de 3 de juliol, per la qual s'estableixen els requisits per a la verificació dels títols universitaris oficials que habilitin per a l'exercici de la professió d'Infermer, fixa les bases concretes que han de contenir els plans d'estudi conduents a l'obtenció del títol universitari oficial que habiliti a la professió d'Infermer generalista i, entre les **COMPETÈNCIES** que els infermers han d'adquirir, cita les següents:

- Conèixer **l'ús i la indicació de productes sanitaris vinculats a les cures d'infermeria.**
- Conèixer els **diferents grups de fàrmacs**, els principis de la seva **autorització, ús i indicació**, i els mecanismes d'acció dels mateixos.
- Utilització dels medicaments, **avaluant els beneficis esperats i els riscos associats i/o efectes derivats de la seva administració i consum.**

Vegeu com aquestes competències són **idèntiques, i amb el mateix nombre de crèdits ECTS**, a les que en el projecte de RD es pretén acreditar:

- Conèixer els **diferents grups de fàrmacs, els principis de la seva indicació, ús i autorització, i els mecanismes d'acció dels mateixos.**

- Conèixer **la indicació i l'ús de productes sanitaris** vinculats a les cures d'infermeria.
- Indicació i ús dels medicaments, avaluant els beneficis esperats i els riscos associats i/o efectes derivats de la seva administració i consum.
- Aplicar les tecnologies i sistemes d'informació i comunicació de les cures de salut. Aquesta és també una competència adquirida en les competències específiques del Mòdul de Formació Bàsica Comú: **CE4 Aplicar les tecnologies i sistemes d'informació i comunicació de les cures de salut**

➤ **PROTOCOLS:** El article 5. Ordre de dispensació, punt 2, diu el següent:

*"Quan per mitjà de l'ordre de dispensació s'indiqui, utilitzeu o autoritzi pel professional infermer acreditat, la dispensació de medicaments subjectes a prescripció mèdica, aquell **ha d'incloure en l'ordre de dispensació, entre els seus dades d'identificació, la seva condició d'acreditat, així com el corresponent a la guia o protocol en què es fonamenta.**"*

La qual cosa resulta del tot inadequat, ja que dóna a entendre que els professionals d'infermeria són els únics que estan subjectes a protocols i els únics que han consignar en el seu exercici.

➤ **CONFLICTE LEGISLATIU:** L'establert en la disposició addicional dotzena de la **Llei 29/2006**, "correspon al Govern la tasca de fixar,

amb la participació de les organitzacions col·legials d'infermers i de metges, els criteris generals, requisits específics i procediments per a l'acreditació dels infermers", entra en conflicte amb la legislació vigent, dependent del **MINISTERI D'EDUCACIÓ I CIÈNCIA**, en el sentit que **totes les competències professionals** pròpies de l'infermer generalista, com és la d'indicar, usar i autoritzar la dispensació de tots aquells medicaments, subjectes o no, a prescripció mèdica i els productes sanitaris, **han de ser acreditades per les universitats**. Les organitzacions col·legials no estan facultades per a l'acreditació de les competències generals de la professió, sinó que és competència exclusiva de les universitats.

- La Llei Orgànica 6/2011, de 21 de desembre, d'universitats, atribueix a les universitats "la preparació per al exercici d'activitats professionals que exigeixin l'aplicació de coneixements i mètodes científics"(article 1.2.b) així com "l'expedició de títols de caràcter oficial i vàlidesa en tot el territori nacional" en el marc de la seva autonomia (article 2.2.g).
- El Reial Decret 1397/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials, desenvolupa

"l'estructura dels ensenyaments universitaris oficials, d'acord amb les línies generals emanades de l'Espai Europeu d'Educació Superior i de conformitat amb el que preveu l'article 37 de la Llei Orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'Universitats". També "estableix les directrius, condicions (...) que hauran de superar els plans d'estudis conduents a l'obtenció de títols, prèviament a la seva inclusió en el Registre d'Universitats, Centres i Títols(RUCT)" (article 1).

- Segons el RD 450/2005 de 2 d'abril *"L'adquisició de competències en l'àmbit de la indicació, ús i autorització de dispensació de medicaments i productes sanitaris, s'obtindrà tant a través de la **formació adquirida en els estudis universitaris de graduat en infermeria, com de la adquirida en l'àmbit de la formació sanitària especialitzada**, en l'àmbit de les especialitats d'infermeria "*.
- El Reial Decret 967/2014, de 21 de novembre, *pel qual s'estableixen els requisits i el procediment per a l'homologació i declaració d'equivalència a titulació i a nivell acadèmic universitari oficial i per a la convalidació d'estudis estrangers d'educació superior, i el procediment per a determinar la correspondència als nivells del marc espanyol de qualificacions per a l'educació superior dels títols oficials d'Arquitecte,*

○

*Enginyer, llicenciat, arquitecte tècnic, Enginyer tècnic i diplomad, també depèn del **Ministeri d'Educació.***

- Així mateix en l'Ordre CIN 2134/2008 i a la Directiva Europea 2005/36 / CE del Parlament Europeu i del Consell, relativa al reconeixement de qualificacions professionals s'indica que no es modifiquen les competències professionals que tenia un Diplomad en Infermeria amb un Graduat com infermers / es responsables de cures generals.
- A més, es modifiquen altres normatives, com el Reial Decret 640/2014, de 25 de juliol, pel qual es regula el Registre estatal de Professionals Sanitaris.

PER TANT, No és comprensible que una competència **ja acreditada** i regulada no estigui reflectida en la **Llei 29/2006, de garanties i ús racional dels medicaments i productes sanitaris, deixant a les infermeres en aquest buit legal i que la solució, en lloc del seu simple i plana rectificació i inclusió, sigui un Reial Decret perquè es dugui a terme una doble acreditació**, la primera pel MINISTERI D'EDUCACIÓ, que és qui té les competències en matèria educativa, i la segona pel MINISTERI DE SANITAT, que és qui té les competències en matèria d'ordenació professional, en aquest cas, a instàncies de l'Organització Col·legial d'Infermeria i del sindicat SATSE, que són els únics que s'han constituït com a representants de la professió.

A petició del **Fòrum de** Mediterrani, que agrupa els col·legis professionals d'Alacant, Barcelona, Castelló, Illes Balears, Múrcia i València, tant la Conferència de Degans de Facultats d'Infermeria, com la Conferència de Rectors, van acreditar en sengles Declaracions, que els professionals d'infermeria adquirien en el seu formació universitària aquestes competències. Què es pretén? Quina és la raó de l'interès de l'Organització Col·legial i del sindicat SATSE en què es dugui a terme aquesta formació impartida per ells mateixos a 260.000 professionals de l'estat espanyol?

La reunió del Consell Interterritorial del 26 de març, també té en el seu ordre del dia (punt 5) l'aprovació del "Projecte de Reial Decret Legislatiu pel qual s'aprova el **Text refós de la Llei 29/2006, de garanties i ús racional dels medicaments i productes sanitaris**. El motiu és que ha patit més de 40 modificacions des de la seva aparició.

Sol·licitem que, abans de la refundació d'aquesta llei, s'inclogui el reconeixement de les competències de les infermeres en l'ús, indicació i autorització de fàrmacs i material sanitari **vinculats als cuidats d'infermeria**, això inclou, no només els fàrmacs i material sanitari de lliure dispensació, sinó també els fàrmacs prescrits per un metge i que la infermera hagi de fer servir, indicar o autoritzar en la cura del pacient.

Palma de Mallorca, 24 de març de 2015